

ETIČKI KODEKS OSNOVNE ŠKOLE VISOKO

SADRŽAJ:

- I. UVOD
- II. PREAMBULA
- III. OPĆE ODREDBE
- IV. TEMELJNA NAČELA
- V. NEPRIHVATLJIVA PONAŠANJA
- VI. PROFESIONALNA PRAVA I ODGOVORNOSTI
- VII. KONTROLNI MEHANIZMI

I. UVOD

ETIČKI KODEKS OSNOVNE ŠKOLE VISOKO PREDSTAVLJA ZAJEDNIČKI SUSTAV VRIJEDNOSTI, SMJERNICE I MODEL PONAŠANJA KOJEMU SVI ČLANOVI/ČLANICE ŠKOLE TREBAJU TEŽITI.

CILJ Etičkog kodeksa je poticanje razumijevanja i prihvaćanje temeljnih načela moralno opravdanog ponašanja te njihova primjena u kontekstu Osnovne škole Visoko. Etički kodeks nastoji afirmirati i promicati osjetljivost za vrijednosti koje su specifične za odgojno-obrazovnu djelatnost, a koje nisu ugrađene u postojeću zakonsku regulativu.

Etički kodeks podlozan je stalnim provjerama i promjenama sukladno razvoju i razumijevanju etičkih vrijednosti u specifičnom društvenom kontekstu.

Etički kodeks sastoji se od Uvoda, Preambule, Općih odredaba, Temeljnih načela, Neprihvatljivog ponašanja, Profesionalnih prava i odgovornosti te Kontrolnih mehanizama.

Osnovna škola Visoko obvezna je osigurati nužne uvjete kako bi svi njeni članovi mogli biti upoznati s Etičkim kodeksom. Nepoznavanje ili nerazumijevanje etičkih standarda ne opravdava neetično ponašanje.

II. PREAMBULA

Osnovna škola Visoko kontinuirano radi na savjesnom i dosljednom ispunjavanju svoje odgojno-obrazovne uloge u društvu, zaštititi i unaprjeđivanju slobode pojedinca te promicanju načela etičke i profesionalne izvrsnosti u svim područjima svog djelovanja.

U skladu s tim uvjerenjima od svih članova/ članica Osnovne škole Visoko očekuje se lojalnost najvišim etičkim vrijednostima poštenja, pravednosti, vjerodostojnosti, odgovornosti i međusobnog poštovanja.

Etički kodeks promiče standarde kojima se štite i promiču prava slobode te osigurava pravedan i jednak tretman svakog člana škole.

Etički kodeks promiče ozračje u kojem svi članovi/članice Osnovne škole Visoko u obavljanju svoje djelatnosti čuvaju ugled i dostojanstvo svoje profesije te se odgovorno, etički i s poštovanjem odnose prema drugima.

III. OPĆE ODREDBE

1. Naslov

Ovaj se dokument naslovljuje Etičkim kodeksom Osnovne škole Visoko.

2. Uporaba pojmova

Za potrebe Etičkog kodeksa Osnovne škole Visoko:

- „Etički kodeks“ označava Etički kodeks Osnovne škole Visoko
- „Škola“ označava Osnovnu školu Visoko
- „Članovi/članice škole“ su svi učenici škole, učitelji, stručni suradnici i svi ostali djelatnici
- „Učitelj/učiteljica“ označava sve osobe koje održavaju nastavu u Osnovnoj školi Visoko bez obzira na njihovo zanimanje, vrstu i trajanje ugovora o radu
- „Radnici“ su sve osobe koje ostvaruju prava iz radnog odnosa u Osnovnoj školi Visoko bez obzira na njihovo zanimanje, vrstu i trajanje ugovora o radu
- „Učenik/učenica“ su sve osobe uključene u odgojno-obrazovni rad u Osnovnoj školi Visoko

IV. TEMELJNA NAČELA

1. Ljudska prava, poštivanje integriteta i dostojanstva osobe

Škola svakom članu/članici škole mora osigurati sva ljudska prava kao i druga prava zajamčena Ustavom i pozitivnim propisima Republike Hrvatske.

Svi članovi/članice škole trebaju biti poštovani kao osobe u skladu sa zajamčenim pravima koja proizlaze iz poštovanja njihova života, integriteta i dostojanstva.

Svim članovima/članicama škole mora biti osigurano pravo na privatnost.

Svi članovi/članice imaju obveze i odgovornosti prema drugima u smislu odgovorna, poštena i iskrena ponašanja.

2. Jednakost i pravednost

Svaki član/članica škole treba se ponašati u skladu s načelom jednakosti i pravednosti na način da su isključeni svaka diskriminacija, ponižavanje, zlostavljanje, uznemiravanje ili iskorištavanje.

Škola je dužna osigurati uvjete za ostvarenje ovog načela.

Članovi/članice škole ne smiju zlouporabiti svoj autoritet i ne smiju dopustiti da osobni interesi i odnosi rezultiraju situacijama koje mogu utjecati na objektivno prosuđivanje te etičko i profesionalno obavljanje radnih obveza.

Svim članovima/članica škola treba osigurati jednake uvjete ostvarivanja profesionalnih obveza, iskazivanja intelektualnih sposobnosti i napredovanja.

3. Profesionalno ponašanje

Od članova/članica škole očekuje se da odgovorno, savjesno, profesionalno i etički besprijeorno ispunjavaju sve svoje obveze prema učenicima/učenicama, učiteljima/učiteljicama i ostalim radnicima/radnicama u školi te da u svom djelovanju koriste načela ljubaznosti, objektivnosti, nepristranosti, razboritosti i tolerancije.

Obveza je članova/članica škole poštivanje kriterija stručnosti i izvrsnosti te se u skladu s tim stalno stručno usavršavati.

Članovi/članice škole trebaju poticati i održavati suradnju u međusobnim odnosima te nastojati učinkovito iskorištavati resurse škole, djelovati na njihovom povećavanju te nastojati smanjivati gubitke gdje god je to moguće.

Od svih članova/članica škole očekuje se djelovanje u duhu zajedništva, djelovanje u izvanškolskim djelatnostima koje neće biti u sukobu s njihovim profesionalnim obvezama u Osnovnoj školi Visoko niti će štetiti tim obvezama.

4. Poštivanje zakona i pravnih postupaka

Od svih članova/članica škole očekuje se poštivanje svih pravnih propisa i pravnih postupaka koji se odnose na njihove obveze.

V. NEPRIHVATLJIVA PONAŠANJA

1. Diskriminacija

Nedopustivim se smatra svaki oblik neposredne i posredne diskriminacije temeljen na religiji, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, rasi, spolu, imovinskom stanju, podrijetlu, obiteljskom i bračnom statusu, trudnoći, obiteljskim obvezama, godinama, invalidnosti, tjelesnom izgledu, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju.

Isključivi kriteriji vrjednovanja i napredovanja smiju biti stručnost, postignuti rezultati u obavljanju određene vrste radnih zadataka, sposobnost i profesionalne zasluge.

2. Uznemiravanje

Nedopustivim se smatra svako uznemiravanje temeljeno na religiji, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, rasi, spolu, imovinskom stanju, obiteljskom i bračnom statusu, trudnoći, obiteljskim obvezama, godinama, invalidnosti, tjelesnom izgledu, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju.

Ovim Etičkim kodeksom uznemiravanjem se smatra svako neprimjereno ponašanje prema drugoj osobi koje ima za cilj ili jest povrjeda osobnog dostojanstva, ometa obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvalitetu života te osobe na način da je ponižavaju, vrijeđaju ili zastrašuju.

Stanje intoksikacije alkoholom ili drugim sredstvima ne može se smatrati olakotnom okolnošću u slučajevima uznemiravanja.

3. *Spolno uznemiravanje*

Spolno uznemiravanje jest nedopustivo ponašanje koje karakterizira izostanak pristanka ili odbijanje druge strane, a uključuje:

- ponavljano neželjeno upućivanje verbalnih i fizičkih prijedloga spolne naravi drugoj osobi
- tjelesno napastovanje
- ponavljano neželjeno iznošenje šala ili spolno obojenih primjedbi
- ruganje i ismijavanje
- izlaganje spolno uvredljivog ili uznemirujućeg materijala
- zahtijevanje spolnih usluga (nedopustivim se smatra svaki pokušaj osobe koja ima poziciju autoriteta uvjetovanja svojeg djelovanja ili nedjelovanja spolnim uslugama)

Spolno uznemiravanje je nedopustivo jer pretpostavlja uvjetovanje i pritisak na drugu osobu kao i zbog toga jer stvara neprihvatljivo radno i obrazovno ozračje.

Neprihvatljivim se smatra i svako vršenje pritiska na osobu koja je odbila ili prijavila takvu vrstu ponašanja.

Neprihvatljivim ponašanjem smatra se i zanemarivanje prijave spolnog uznemiravanja u smislu odgađanja ili neistraživanja prijavljenog spolnog uznemiravanja.

Odnosi spolne naravi između djelatnika škole koji uključuju obostrani pristanak ne smatraju se slučajevima spolnoga uznemiravanja, ali podliježu prosudbama vezanim za etičke norme objektivnosti, nepristranosti ili sukoba interesa.

4. *Objektivnost i nepristranost*

Svi članovi/članice škole trebaju biti pravedni i ne smiju dopustiti da na njihovu objektivnost utječu predrasude bilo koje vrste.

Svi članovi/članice škole trebaju ustrajati na nepristranom stavu, naročito kada su u pitanju prava pojedinaca ili manjinskih skupina.

VI. PROFESIONALNA PRAVA I ODGOVORNOSTI

1. *NORME (ODNOS) PREMA UČENICIMA/UČENICAMA*

Etički kodeks Osnovne škole Visoko definira prava i odgovornosti u odnosu radnika/radnica škole prema učenicima/učenicama.

Svi učenici Osnovne škole Visoko jednaki su u svojim pravima (ljudska prava, dječja prava), dužnostima i odgovornostima.

Radnici/radnice škole trebaju u odnosu prema učenicima/učenicama:

- Poštovati različitost i osobnost (uvažavati i prihvaćati njihove različite potrebe, osobine ličnosti, uvjete života u obiteljskom domu...).
- Njegovati individualni pristup svakom djetetu.
- Razvijati odgovorno partnerstvo.
- Razvijati samokritičnost kod učenika i poticati njihovo kritičko i argumentirano mišljenje.
- Kontinuirano voditi brigu o intelektualnom i moralnom razvoju učenika.
- Pomagati učenicima/učenicama da učinkovito koriste sve dostupne izvore znanja (enciklopedije, časopise, internet, TV...)
- Njegovati suradničke odnose među učenicima.
- Razvijati kod učenika/učenica humane vrijednote.
- Razvijati kod učenika/učenica stav da je korupcija društveno zlo.
- Objektivno, pravedno, otvoreno, pravodobno i valjano vrjednovati učenička postignuća u cilju njihovog svestranog razvoja.

2. NORME (ODNOS) PREMA NASTAVI (PROFESIJI)

Etičkim kodeksom učitelji/učiteljici kao i stručni suradnici/suradnice Osnovne škole Visoko obvezuju se da će:

- Poštovati svoju struku i svoje radno mjesto.
- Promicati humane vrijednosti i savjestan odnos prema radu.
- Unaprijed odrediti ciljeve poučavanja i definirati zadatke i aktivnosti koji će dovesti do realizacije zadanih ciljeva.
- Kvalitetno se pripremati za svakodnevni rad.
- Promicati kreativnost, timski rad, terensku nastavu, izvanučioničku nastavu, projekte i druge oblike poučavanja.
- Koristiti suvremene didaktičke metode i strategije poučavanja.
- Koristiti suvremenu nastavnu tehnologiju uvažavajući njene metodičke vrijednosti.
- Konstantno i aktivno se stručno usavršavati.

3. NORME (ODNOS) PREMA KOLEGAMA

Etičkim kodeksom Osnovne škole Visoko svi radnici/radnice škole obvezuju se da će:

- Promicati suradničke odnose.
- Podržavati timski rad i suradnju.
- Usmjeravati mlađe kolege i pomagati im.
- Prihvaćati dobronamjernu i argumentiranu kritiku koja doprinosi boljitku rada i ustanove.
- Njegovati ljubaznost, uljudnost i otvorenost u komunikaciji.

- Voditi brigu o profesionalnom pristupu radu.
- Njegovati jednakost svih djelatnika u pravima i obvezama.
- Dosljedno provoditi zajednički dogovorene odluke.
- Čuvati poslovnu tajnu.

4. ODNOS PREMA SREDINI U KOJOJ DJELUJEMO

Etičkim kodeksom Osnovne škole Visoko svi djelatnici škole obvezuju se da će:

- Razvijati i njegovati ravnopravan odnos prema svim članovima sredine u kojoj djelujemo.
- Promicati slobodu izražavanja u međusobnoj komunikaciji.
- Poticati roditelje na što bolju suradnju.
- Uključivati roditelje u život škole kao aktivne sudionike u pojedinim aktivnostima.
- Pravovremeno i što potpunije informirati roditelje o svim važnijim događanjima u školi.
- Poticati nenasilno rješavanje problema svih subjekata.
- Poticati dobru suradnju s lokalnom samoupravom kao i sa župnom zajednicom.
- Njegovati običaje lokalne sredine i djecu senzibilizirati za njihovo očuvanje i predaju.
- Korektno predstavljati instituciju i razlikovati vlastite stavove od stavova institucije u kojoj radimo i djelujemo.
- Moralno se ponašati te odgovorno i profesionalno raditi.

5. PROFESIONALNO NAPREDOVANJE

Škola treba osigurati svim članovima/članicama škole jednake uvjete napredovanja. Procjena uspješnosti profesionalne kompetencije i ostvarivanja profesionalnih obveza treba biti objektivna, nepristrana i utemeljena na definiranim kriterijima, odnosno na profesionalnoj stručnosti, profesionalnim zaslugama i rezultatima u obavljanju zadataka propisanih radnim mjestom.

6. SUKOB INTERESA

Svi članovi/članice škole trebaju izbjegavati sukob interesa. Sukob interesa mogu uzrokovati na primjer obiteljski odnosi, blisko prijateljstvo, antagonizmi i sl.

Nedopustiv je svaki oblik nepotizma.

7. PRIMANJE DAROVA I DRUGIH DOBARA

Članovi/članice škole ne smiju tražiti darove, poticati darivanje niti primati darove, bilo za sebe ili neku drugu osobu, za koje postoji pretpostavka da će posredno ili neposredno utjecati na njihovu objektivnost, ispunjavanje profesionalnih obveza te poštivanje profesionalnih prava i dužnosti.

Obveza je svih članova/članica škole otklanjati svaki pokušaj korupcije.

8. JAVNO NASTUPANJE

U svim oblicima javnih nastupa i djelovanja u kojima predstavlja Osnovnu školu Visoko, radnici/radnice škole iznose stavove škole u skladu s propisima, dobivenim ovlastima, stručnim znanjem i odredbama Etičkog kodeksa.

Pri iznošenju stavova škole kao i svojih osobnih stavova, radnici/ radnice škole paze na ugled škole, osobni ugled i ugled svojeg zanimanja.

9. ODGOVORNOST PREMA ŠKOLI

Profesionalne djelatnosti članova/članica škole trebaju što je moguće više doprinositi ostvarenju zadataka škole.

U tom smislu ne odobrava se:

- **Namjerno ometanje djelatnosti koje škola provodi ili podupire.**
- **Bilo koja vrsta djelovanja (lobiranje, zlouporaba pozicije autoriteta..) kojoj je cilj stvaranje povlaštene pozicije pojedinca i skupina na štetu objektivnih kriterija.**
- **Uporaba školske imovine ili pogodnosti za osobne, komercijalne, političke ili religijske svrhe bez posebnog odobrenja.**
- **Kršenje kućnog reda škole**
- **Poticanje drugih članova/članica zajednice na nepoštivanje školskih pravila.**
- **Namjerno predstavljanje osobnih stavova kao službenog stava škole radi stjecanja osobne koristi ili ostvarivanja osobnih interesa.**

VII. KONTROLNI MEHANIZMI

1. PRITUŽBE NA NEPOŠTIVANJE ETIČKOG KODEKSA

Učenici/učenice, roditelji, mještani, radnici/radnice mogu se obratiti ravnateljici/ravnatelju škole ili Povjerenstvu za provedbu Etičkog kodeksa pismenom pritužbom za koju smatraju da je protivna odredbama Etičkog kodeksa.

Povjerenstvo za provedbu Etičkog kodeksa sastoji se od 5 članova i to: ravnatelja/ravnateljice škole, 2 predstavnika/predstavnice učitelja/učiteljica izabranih na sjednici Vijeća učitelja (1 predstavnik/predstavnica razredne i 1 predmetne nastave), 1 predstavnika/predstavnice stručnih suradnika i 1 predstavnik/predstavnica pomoćno-tehničkog osoblja. Ravnateljica/ravnatelj škole po potrebi pokreće postupak zbog povrjede obveza utvrđenih zakonom, drugim propisom, pravilnikom o unutarnjem redu škole ili ovim Etičkim kodeksom.

Povjerenstvo za provedbu Etičkog kodeksa razmatra pritužbu i daje odgovor na pritužbu najkasnije u roku 30 dana od njena podnošenja.

Ravnateljica/ravnatelj škole dužan je jednom godišnje, najkasnije do 31. prosinca, izvijestiti Skup radnika o podnesenim pritužbama i postupcima koji su u svezi s njima pokrenuti.

2. UPOZNAVANJE NOVOZAPOSLENIH S ETIČKIM KODEKSOM

Ravnateljica/ravnatelj škole ili ovlaštena osoba dužni su upoznati nove radnike s odredbama Etičkog kodeksa.

3. JAVNOST ETIČKOG KODEKSA

Etički kodeks ističe se na vidnom mjestu u školi.
Etički kodeks objavljuje se na web-stranici škole.

4. POSEBNI ETIČKI KODEKSI

Pojedini razredni odjeli ili druge grupacije unutar škole mogu donijeti svoje etičke kodekse, no ti kodeksi moraju biti usklađeni s odredbama ovog Etičkog kodeksa.

5. STUPANJE NA SNAGU

Etički kodeks Osnovne škole Visoko usvojen je na 4. travnja 2007.godine na Skupu zaposlenika Osnovne škole Visoko.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu osmog dana od dana objave na oglasnoj ploči u zbornici.

Etički kodeks Osnovne škole Visoko objavljen je na oglasnoj ploči 7. travnja 2007. i stupa na snagu 15. travnja 2007. godine.

Klasa: 831-02-01/07-1-1

Urbroj: 380/07-1

Visoko, 7. 4. 2007.